

HVORDAN KAN TIDLIG INDSATS FOR 0-2 ÅRIGE BØRN I DAGPLEJE OG VUGGESTUER GØRE EN FORSKEL?

PROJEKTET 'PÆDAGOGISK KVALITET I DAGTILBUD'

Oplæg på ABCD
afslutningsseminar
Fredericia 24. juni 2019
Bente Jensen,
Aarhus Universitet (DPU)

INDHOLD

- > OM MØNSTERBRYDNING OG ERFARINGER MED ABECEDARIAN SOM MULIGT BIDRAG
- > MODEL FOR KONTINUERLIG KOMPETENCE UDVIKLING – ERFARINGER FRA VIDA OG FRA ABCD FØLGEFORSKNING
- > PÆDAGOGISK KVALITET I DAGTILBUD – VIDEREUDVIKLING AF ABECEDARIAN – DELTAGELSE AFTALES EFTERÅR 2019

OM MØNSTERBRYDNING OG ERFARINGER MED ABECEDARIAN SOM MULIGT BIDRAG

AT BRYDE CHANCEULIGHED

Vi ved fra nyere undersøgelser at der allerede fra tidlig alder er stor forskel på børns muligheder og livschancer sprogligt, personligt og socialt.

Disse forskelle påvirker børnene allerede fra de er helt små og videre gennem livet .

Social arv handler om reproduktion af mønstre (Erik Jørgen Hansen)

Hvad skal der til for at bryde dette mønster?

Konkret og systematisk arbejde med 0-2 årige børns læring og inklusion gennem nære relationer i dagtilbuddene

ABECEDARIAN SOM MULIGT BIDRAG

- > Projektet bygger på det evidensbaserede projekt 'Abecedarian'
- > Abecedarian er inspireret af Vygotsky' (1978, 1986), som forstår læring og udvikling som et socialt og relationelt anliggende.
- > Nære sociale relationer og interaktioner mellem barn og voksen er helt fundamentale for barnets tidlige udvikling.
- > Børn i udsatte positioner har som alle andre børn et behov for nære relationer og interaktioner i opvæksten
- > – og dertil et endnu stærkere behov end andre mere privilegerede børn for at blive mødt af nære relationer og interaktioner i dagtilbud.

ABECEDARIAN TILGANGEN IMPLEMENTERET I ET DANSK PILOT STUDIE – RANDERS 2015

- › Projektets oversættelse og gennemførlighed til en dansk kontekst blev undersøgt ved Bente Jensen (Professor, DPU) I samarbejde med Marlene Vita Kristensen.
- › Finansieret af TrygFonden, gennemført I Randers kommune, 2015.
- › Oversættelse af materialer og kobling til en Dansk kontekst rettet imod
 - › 0-3 årige børn
 - › 10 vuggestuer
 - › 10 dagpelejrgrupper
- › Værktøjer blev udviklet, afprøvet og videreudviklet

Ref: Marlene Vita Kristensen varetog etnografiske studier

- Etnografiske observationer
- Interviewsamtaler
- Uge- og daglige skemaer

Foto: Martin Gravgaard Fotografi for TrygFondens Børneforskningscenter

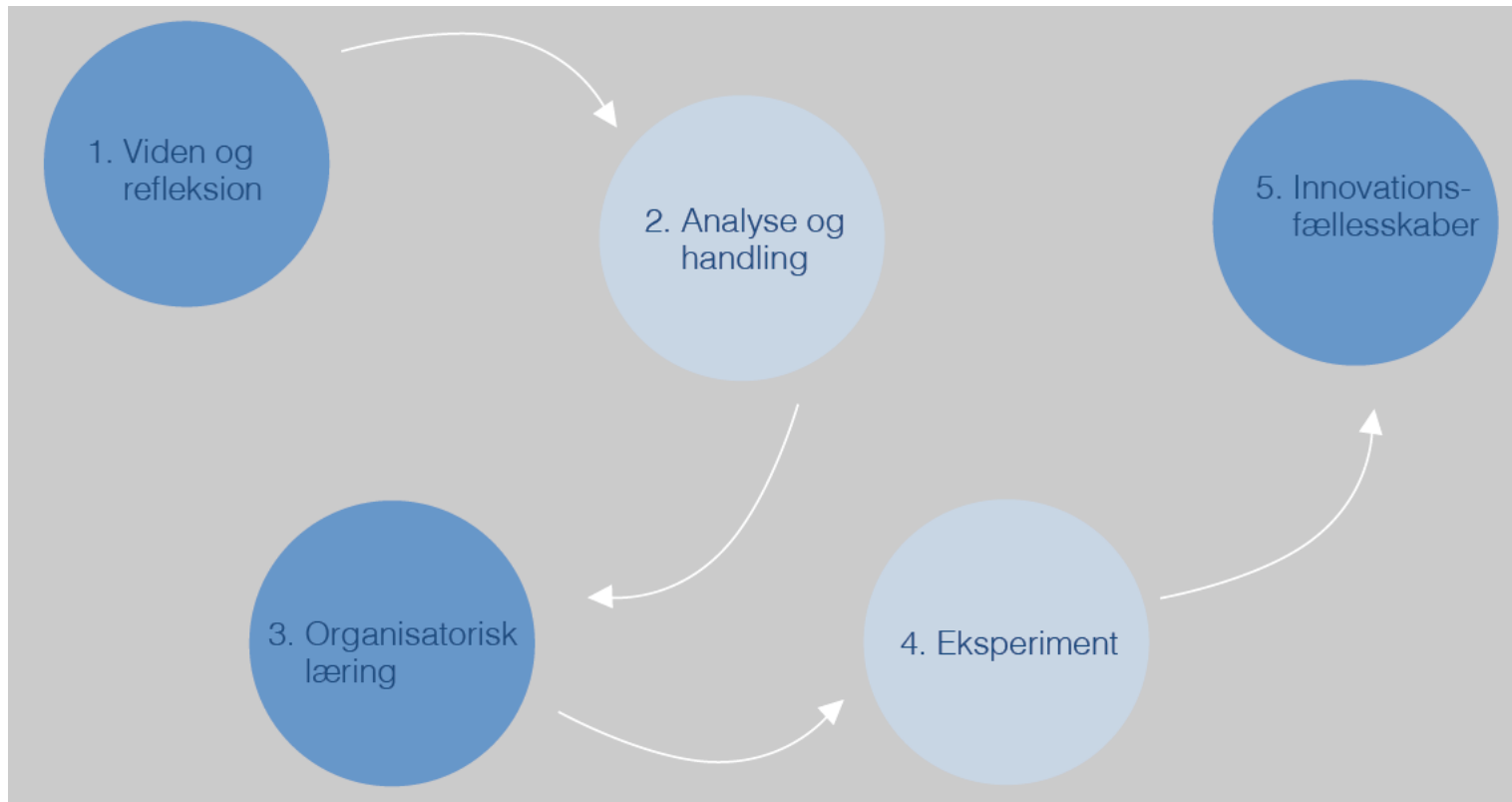
VIDEREFØRT FREDERICIA 2017-2019

- › Projektets viden og værktøjer giver mening at omsætte, hjælper til at tænke konkret i en dansk kontekst ud fra et holistisk perspektiv om omsorg, leg og læring samt inklusion.
- › I pilotprojektet i Fredericia har deltagerne har haft lejlighed til at arbejde videre med tilgangen over længere tid (2 årigt) og har dermed fået tilgangen mere 'ind under huden' også hele arbejdet med kompetenceudvikling ved 5 trinsmodellen.
- › Herved har deltagerne fået yderligere engagement ift. indsatsen.
- › Refleksion og en feed-back og udviklingskultur blandt professionelle er centrale nye erkendelser.
- › Ledelses- typer og betydninger af ledelse var nye indsigter i Følgeforskningen (2017-2018) (se præsentation Bente Jensen 6. september 2018)

MODEL FOR KONTINUERLIG KOMPETENCE UDVIKLING – ERFARINGER FRA

5 TRINSMODEL (VIDA, Jensen, 2013, 11)

5 TRINS MODELLEN UDDYBET

- › På læringslaboratorier arbejdes med 5 trins- modellen.
- › Refleksion over praksis baseret på ny viden bliver omsat i praksisudvikling, analyse og handling (Trin 1-2).
- › Praksisudvikling bringes med ind på næste workshop – som også bygges op som læringslaboratorie. Viden og erfaringer omsat i handlinger indgår i fælles refleksion og feed-back og er grundelementer i organisatorisk læring (Trin 3)
- › En eksperimenterende tilgang til at konkretisere projektets grundelementer (Trin 4) indgår i workshops, bygget op som læringslaboratorie.
- › I hvert af de fire moduler afholdes læringslaboratorier, ligesom der lægges op til at der finder lokale læringslaboratorier sted som innovations fællesskaber (Trin 5)

FREM IMOD VIDERE PRAKSIS- FORANDRINGER

REFLEKSIONSKULTUR

Som udtrykt her:

- › *"At hele tiden stoppe op og sige: jamen der er noget der ikke fungerer, men hvad kan vi så gøre? I stedet for at låse sig fast af at der er noget der ikke kan lade sig gøre". Når vi stopper op så får vi også reflekteret, så det ikke bliver reparation, når løbet er overstået.*

LEDELSESMÆSSIG STYRING

- › *"Man kan jo styre ledelsesmæssigt. Vores mulighed er at lave det her refleksive miljø er når børnene sover og det prøver vi at værne om".*

- › Ref: Bente Jensen (2018). Følgeforskning. Fredericia, 6. september 2019.

VARIG OG BÆREDYGTIG FORNYELSE

Varig fornyelse?

- › Udfordringen er når vi ikke er her mere (på uddannelsen) at vi så kan blive ved at holde fast.

Læring der overskrider

- › Læring sker: når den/de lærende bryder med eller overskrider, forholder sig til potentialer, dermed frigør sig fra rammer eller betingelser som tidligere læring satte.
- › Læring sker ved at sætte spørgsmål ved gældende praksis – og forstyrrelser, problemstillinger.

TRE LEDELSESTILGANGE

Administrativ tilgang

Lederen planlægger, medarbejderne 'udfører' – eller lederen der sørger for rammerne, fx sørge for at "skabe tid og plads" - lederen er IKKE med i PRAKSIS

Faciliterende tilgang

Lederen søger at facilitere et 'fælles sprog' og understøtte at 'alle involveres' og lederen skaber "det rum der skal til på møder". Lederen er MED i PRAKSIS

Innovativ tilgang

Lederen understøtter 'overskridende læring'. En bevidsthed om betydning af at tackle indbyggede modsætninger – Lederen er TÆT på PROCESSER I PRAKSIS..

OPSAMLING – DET, DER PEGER 'FREMAD'

- > Kritisk refleksion
- > Praksisfællesskaber, netværk og samarbejde
- > Ledelse, der understøtter/faciliterer og bidrager til innovation
- > Virkninger ift børn – løbende evalueringskultur opbygges/ inddrages i refleksion.
Effektstudier supplerer med ny viden.

VIDEREUDVIKLING AF ABECEDARIAN

PÆDAGOGISK KVALITET I DAGTILBUD

—
MED FOKUS PÅ NÆRE SOCIALE
RELATIONER MELLEM BARN OG
VOKSEN SOM BUD PÅ EN SPECIFIK
OG SYSTEMATISK TILGANG TIL AT
GØRE EN FORSKEL

MØNSTERBRUD I DAGTILBUD

Mønsterbrydning handler også om 'brud' med mønstre i dagtilbud og baseres på tre perspektiver:

- 1) Ressourceperspektiv. Drejer sig om at kigge efter ressourcer. Historien skal handle om det 'barnet kan'. I modsætning til tendenser til fejlfinding.
- 2) Aktiv læring. Det handler at være aktiv ift. læring- at betragte børn som aktive i egne læreprocesser. I modsætning til at barnet tilpasses en bestemt situation.
- 3) At lære fra sig i den samlede organisation. Hele vuggestuen, og dagplejen lærer sammen. Det bygger videre på perspektivet at al læring er social og relationel.

OPSAMLING I

Deltagelse i det opdaterede og videreudviklede projekt aftales nærmere.

Vi forventer at dette projekt bidrager til mønsterbrydning, idet det sigter imod de yngste børn (0-2 årige) og bygger videre på omfattende forskningsbaserede og praksisbaserede erfaringer. Resultater har vist at

- projektet giver mening i en dansk kontekst, giver bidrag til højnet kvalitet
- er (forholdsvis) let omsætteligt (selv) i en travl hverdag, og
- der kan relativt hurtigt spores tegn på børns udbytte. Se eksemplet fra video – 5 dages progression.
- værktøjer er videreudviklede baserede på følgeforskning.

OPSAMLING II

Fokus på samarbejde mellem *alle* medarbejdergrupper.

- Studiets design gør det muligt at undersøge effekter på børns socio-emotionelle udvikling (trivsel) og sprog (ved afslutningen).
- Et ph.d studie undersøger hvad 'der sker' i praksis – muligheder og evt hindringer undersøges mere i dybden.

PROJEKTGRUPPE

Bente Jensen, professor mso, forskningsleder, DPU, Aarhus Universitet

DPU

Marlene Vita Kristensen, projektleder, TrygFondens

Børneforskningscenter, Aarhus Universitet

Kimberly Meunier, forsker USA, udvikler af Abecedarian (USA)

Nina Tange, specialkonsulent, DPU, Aarhus Universitet (facilitering)

VIVE: Jane Greve, Jens Dietrichson, Louise Beuchert.

Professionshøjskoler: Absalon, UCN act2 Learn og Videreuddannelse

UCL.

➤ Projektet gennemføres med støtte fra TrygFonden.

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

Bente Jensen,
Aarhus Universitet (DPU)

Email: bj@edu.au-dk
Tel: +45 22119726